

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/242/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117226432
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7117226432.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. K. nar. XX.X.XXXX dieťaťa rodičov M. K. nar. X.X.XXXX bývajúcej v H. na H. XXX/XX zastúpenej advokátom JUDr. Mariánom Juskom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach, Račí potok 3 a K. K. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v G. na Z. XX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 28.12.2017 č.k. 18P 170/2017-4 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie v napadnutom výroku o výživnom pre maloletú X. K. nar. XX.X.XXXX a vo výroku o zamietnutí návrhu na úpravu styku otca s maloletou X. a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením z 28.12.2017 č.k. 18P 170/2017-4 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú X. K. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na výživu dieťaťa 50 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu matke dieťaťa a styk otca s maloletou X. neupravil.

2. Rozhodol tak na tom podklade, že matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia 27.12.2017, ktorým žiadala, aby súd zveril maloletú X. nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otca zaviazal prispievať na jej výživu 400 Eur mesačne do právoplatného rozhodnutia súdu o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49P 7/2017 a zakázal otcovi styk s maloletou X.. Žiadala priznať náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Súd prvej inštancie z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zistil, že rodičia žili v spoločnej domácnosti v Bratislave, odkiaľ bola matka nútená sa odsťahovať po neustálych hádkach a občasných fyzických napadnutiach zo strany otca dieťaťa a už tri roky žije s maloletou X. a plnoletým synom K. v H.. Dňa 21.12.2017 otec bez toho, aby sa dohodli, vyzdvihol maloletú X. zo školskej družiny a odcestoval s ňou na neznáme miesto a nakoľko jej otec nedvíhal telefón, oznámila túto skutočnosť polícii.

4. Zistený skutkový stav posúdil a rozhodol podľa § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2 CSP a § 360 ods. 1, 2, § 366 a § 367 ods. 1, 2, 3 a 4 CSP.

5. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil nasledovne: „Súd návrhu na zverenie maloletej do starostlivosti matky vyhovel, potom, čo zistil, že rodičia spolu dlhodobo nežijú a na súde Bratislava II podal otec maloletej návrh na rozvod manželstva 18.8.2017. Na čas po rozvode navrhol zveriť maloletú X. do osobnej starostlivosti matky a bol ochotný prispievať na jej výživu sumou 70 Eur mesačne. Styk s dcérou navrhol upraviť tak, aby sa s dieťaťom mohol stretávať po dohode s jeho matkou. Preto súd

rozhodol predbežne tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. V konaní vo veci samej budú podrobne prešetrené pomery na strane oboch rodičov, na základe toho súd rozhodne, komu bude maloletá zverená, ako bude na potreby maloletej prispievať druhý rodič a upravi sa aj styk maloletej s druhým rodičom“.

6. Matka podala odvolanie proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie o výživnom a úprave styku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a g/ CSP. Vytkla konajúcemu súdu, že nebral do úvahy finančnú situáciu rodičov dieťaťa, ktoré opísala v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, rovnako neprihliadol na to, že otec bezdôvodne neprispieval na výživu maloletej X. a rovnako ani na plnoletého syna K. napriek tomu, že životná úroveň otca je podstatne vyššia, ako životná úroveň maloletých detí, čo vyplýva aj z fotografií prezentovaných na sociálnej sieti, kde je otec na lyžovačke v Alpách. Je zjavné, že otec je schopný platiť omnoho vyššie výživné, ako sám navrhol a v danom prípade je to nevyhnutné aj v záujme dieťaťa. S poukazom na bezohľadné správanie otca pred Vianocami, ktorý bez akejkoľvek dohody a bez súhlasu dcéry odniesol ju do Bratislavy bez možnosti sa s ňou kontaktovať, v dôsledku čoho bola dcéra na Vianoce s cudzími ľuďmi a polícia, ktorej bola nútená podať oznámenie, zistila jej pobyt až po niekoľkých dňoch, kedy otec uviedol, že dcéru prinesie po Vianociach vo štvrtok, ale ani tento termín nedodrжал. Dcéra je v zlom psychickom stave a nechce už s otcom komunikovať ani len prostredníctvom elektronických prostriedkov, bojí sa, že ju otec znova zoberie do Bratislavy. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a zaviazal otca prispievať na výživu maloletej X. 400 Eur mesačne a otcovi styk s maloletou X. zakázal, alternatívne upravil každú prvú sobotu v mesiaci od 14:00 hod. do 17:00 hod. za jej prítomnosti.

7. Otec podal odvolanie proti výroku uznesenia, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na úpravu styku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a g/ CSP. Tvrdenia matky uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označil za účelové, vytrhnuté z kontextu a v značnej časti nepravdivé. Uviedol, že styk s maloletou X. nebolo nutné upravovať od momentu opustenia spoločnej domácnosti matky až do momentu, kedy podal návrh na rozvod manželstva, t.j. počas troch rokov, pretože sa s matkou vždy vedeli dohodnúť, mal možnosť kedykoľvek navštíviť dcéru, ktorá bola zvyknutá na jeho častú prítomnosť a spoločne trávený čas. Ak by tvrdenia matky týkajúce sa násillia, prípadne fyzických napadnutí počas zdieľania spoločnej domácnosti boli pravdivé, pravdepodobne by nebola ochotná po opustení spoločnej domácnosti a odsťahovaní sa do Košíc pravidelne, opakovane a na dlhšie časové obdobie (dva tri týždne niekoľkokrát do roka) nechávať maloletú dcéru s ním v Bratislave. Od roku 2015 každý druhý mesiac bol pre dcéru v Košiciach a následne bola v Bratislave 14 dní, kde navštevovala predškolské zariadenie a po začatí pravidelnej školskej dochádzky mal možnosť s dcérou tráviť víkendy u svojej matky v Košiciach, nakoľko presuny do Bratislavy na tak krátke obdobie by boli pre dcéru časovo náročné a stresujúce. Od podania návrhu na rozvod manželstva 18.8.2017 matka prestala s ním komunikovať, bráni mu v styku, neinformuje ho o zdravotnom stave, školských výsledkoch a mimoškolských aktivitách dcéry, ktorú mu umožnila vidieť len dvakrát, a to po dva dni. Odovzdanie maloletej X. a komunikácia prebehla prostredníctvom ich spoločného plnoletého syna K.. Koncom novembra 2017 sa opätovne pokúšal s matkou dohodnúť na styku počas vianočných sviatkov, avšak matka opätovne odmietala s ním komunikovať, telefonáty nedvíhala, preto jej poslal textovú správu, aby bola informovaná, že X. cez Vianočné sviatky je s ním. Matka sa posledných cca 6 mesiacov (od podania návrhu na rozvod manželstva) správa, ako by mala na maloletú X. list vlastníctva. Samotný fakt, že v zmysle ostatnej komunikácie sa matka rozhodla regulovať jeho rodičovské právo na stretávanie sa s dcérou spôsobom, že „keď to ona uzná za vhodné“, je podľa jeho názoru tak závažný zásah do rodičovských práv či ústavne garantovaných práv dieťaťa, že je potrebné toto jednoznačne a neodkladne upraviť súdnym rozhodnutím, nakoľko pri ďalšom trvaní tohto stavu by mohlo dôjsť k poškodeniu nadštandardného vzťahu medzi ním a maloletou dcérou. V tomto prípade je zákonným prostriedkom na ochranu záujmov maloletého dieťaťa, ako aj jeho záujmu na zachovanie dobrého vzťahu, ak matke bude uložená povinnosť formou neodkladného opatrenia umožniť mu stýkať sa s maloletou dcérou. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie a upravil jeho styk s maloletou X. každý páry víkend v kalendárnom roku od piatku 14:00 hod. do nedele 18:00 hod. a tiež cez vianočné a veľkonočné sviatky, jarné a letné školské prázdniny.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec doslova uniesol dcéru do Bratislavy na Vianoce 2017, a to nielen bez jej vedomia a súhlasu, ale proti vôli dcéry, ktorá sa necíti komfortne, ak má byť odlúčená na viac dní z domova v cudzom prostredí a v prítomnosti cudzích ľudí, pretože je na ňu veľmi naviazaná, na svoju jedinú rodičovskú istotu, na dom a na domov, ktorý jej vždy vytvárala. S otcom sa

nevedeli dohodnúť na styku, musela sa prispôsobovať jeho predstavám a vždy urobil po svojom napriek jej výhradám presne tak, ako počas Vianoc 2017. Otec nevie tráviť s dcérou čas a nevenoval sa deťom ani počas ich spolužitia. Otec v prvom rade myslí na seba, mení svoje nálady, nemôže mu veriť, nemá v ňom istotu a stabilitu, vo svojom správaní využíva citové vydieranie a vyhrážky, klamstvo, nemá v sebe žiadnu empatiu, iba naoko, ak to práve môže byť v jeho prospech, nemajú v ňom žiadnu oporu, nepodporuje svoju rodinu, len ju využíva, nevníma potreby detí a rodiny, nezabezpečuje ich ani finančne a nie je ochotný obetovať im svoje pohodlie a zábavu, preto si myslí, že nemôže byť mužským vzorom správania sa pre deti. Žiadala, aby súd rešpektujúc závery znaleckého posudku, ktorý predložila, upravil styk otca s maloletou X. spôsobom, ako uvádzala v odvolaní s tým, že na základe záverov znaleckého posudku netrvá na zákaze styku.

9. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky poukázal na všetky skutočnosti, ktoré opísal vo svojom odvolaní a zdôraznil, že kým maloletá X. bola v predškolskom veku a navštevovala materskú školu v Košiciach a v Bratislave, v podstate na základe dohody s matkou sa ustálila nerovnomerná striedavá starostlivosť. Po nástupe maloletej X. na základnú školu sa styk realizoval v užšom rozsahu a na základe dohody matka mu umožnila styk v rozsahu jedného až dvoch víkendov do mesiaca v Košiciach, ktorý sa realizoval v byte jeho matky v Košiciach s prespaním na dve noci. Maloletá X. má sedem rokov a doposiaľ úlohy rodiča v jej živote boli rozdelené medzi matku a otca. Odopieranie a bránenie styku naznačuje, že matka má nestabilnú a nevyrovnanú osobnosť, jej reakcie sú neadekvátne a neprimerané, jednoducho má pocit, že asi žiarli a má majetnícke nároky na ich spoločnú dcéru. Je spôsobilý a schopný sa o dcéru postarať sám vo všetkých oblastiach a do doby, kým mal umožnený prístup k dcére, dôsledne sa staral o jej výchovu, výživu, zdravie a všestranný vývoj. Svoje rodičovské povinnosti si vždy plnil a v rámci aktuálnych možností si plní bezchybne. Matka voči nemu prechováva negatívny postoj, nevhodne zaťahuje maloletú do konfliktov, vedome a nepretržite mu bráni v styku s dcérou. Opatrenie, ktoré odvolací súd prijme v úprave do rozvodu, nielen umožní v najlepšom záujme maloletej zachovať si citovú väzbu na druhého rodiča, ale zároveň zamedzí tomu, aby matka mohla svojvoľne a bezdôvodne manipulovať s maloletou. Zdôraznil, že nezhody rodičov a aktuálne silne negativistický postoj matky voči nemu nemôže byť dôvodom pre obmedzenie rodičovských práv rodiča a zároveň zásahom do práv dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Matkou zadaný psychologický posudok je vypracovaný len na základe jej často nepravdivých podkladov, preto nemôže byť objektívnym posúdením. Disponuje písomným súhlasom svojej sestry, ako majiteľky bytu na X. X v H., kde žije ich matka, že počas prípadne súdom stanovených párných víkendov môže tráviť voľný čas so svojou dcérou v jej byte. Zdôraznil, že styk s dcérou bude realizovať výlučne v Košiciach a maloletá nebude musieť nikam cestovať. Matka aj v roku 2018 mu zásadne nedvíha svoj mobilný telefón a dcéra má svoj mobil trvale vypnutý. Matka mu aj naďalej bráni v riadnom styku s dcérou. Zmenil svoj odvolací návrh a navrhol, aby odvolací súd upravil jeho styk s maloletou dcérou od piatku 15:00 hod. do nedele 18:00 hod. a cez letné školské prázdniny od 15.7. do 31.7. a od 15.8. do 31.8..

10. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na zmenu, preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Podľa § 236 CSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

14. Civilný sporový poriadok ukladá povinnosť odôvodňovať všetky uznesenia, ktoré sa vyhotovujú písomne, teda každé rozhodnutie súdu musí obsahovať aspoň stručné odôvodnenie, nakoľko

rozhodnutie bez náležitého odôvodnenia sa môže javiť ako nepreskúmateľné a rozhodnutie, ktoré má snahu vyhnúť sa kontrole, prípadne vykazuje prvky ľubovôle. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čím dochádza k skutočnej realizácii práva na súdnu ochranu a ku garancii základnej právnej istoty. Právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaväzuje súdy k odôvodňovaniu rozhodnutí, avšak nemôže byť chápané tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument. V prípade, ak by sa súdne rozhodnutie obmedzovalo iba na samotný výrok, bez ďalšieho odôvodnenia len ťažko by bolo možné považovať konanie, v ktorom bolo vydané, za spravodlivé. Z tejto koncepcie vychádza aj Civilný sporový poriadok. Vzhľadom na vyššie uvedené závery konštatované EŠLP a požiadavku existencie spravodlivého rozhodnutia je povinnosťou súdu uviesť aspoň stručné odôvodnenie uznesenia vždy, pokiaľ sa uznesenie vyhotovuje písomne. Stručná forma odôvodnenia predstavuje najmä objasnenie základných dôvodov, ktoré viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť. Uvedené tak bude predstavovať základné formulačné pravidlo, kde z osobitosti konkrétneho prípadu budú vyplývať osobitosti odôvodnenia v intenciách právneho posúdenia, t.j. prečo súd na konkrétne skutkové okolnosti aplikoval, resp. zvolil tento procesný postup a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Z hľadiska výkladu pojmu „stručné odôvodnenie“ sa bude podrobnejšie odôvodnenie vyžadovať tam, kde je proti uzneseniu prípustné odvolanie. Nedostatok odôvodnenia zakladá vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktorá je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR. Okrem porušenia uvedeného práva účastníka konania dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, ktorým sa mu odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov, táto vada bráni odvolaciemu súdu v jeho preskúmavej právomoci. Preto, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len jeho zrušenie.

15. Súd prvej inštancie vydal zmätočné a nepreskúmateľné rozhodnutie, teda svojím procesným postupom znemožnil účastníkom konania uskutočňovať im patriace procesné práva, čím došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, a teda bola im odňatá možnosť konať na súde, pričom tieto nedostatky nie je možné napraviť pred odvolacím súdom, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom a úprave styku podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie podľa § 391 ods. 1 CSP.

16. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie rešpektujúc vyslovený právny názor posúdiť voľnou úvahou relevantné skutkové okolnosti tvrdené rodičmi a následne rozhodnúť tak, aby realizácia práv maloletého dieťaťa obsiahnutých a garantovaných Dohovorom o právach dieťaťa, ako aj rodičovských práv a povinností oboch rodičov bola zabezpečená. Rozsiahla argumentácia rodičov v odvolaní, ako aj vo vyjadrení zjavne dovoľuje záver, že v tomto prípade boli osvedčené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia o výživnom pre maloletú X. na základe zistenia príjmu otca aspoň v rozsahu potrebnom pre nariadenie neodkladného opatrenia a rovnako boli osvedčené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletou X. vzhľadom na zmenu pomerov, ktorá nastala v komunikácii rodičov po rozhodnutí Okresného súdu Košice I z 22.1.2018 č.k. 18P 171/2017-17 (potvrdené Krajským súdom v Košiciach z 28.3.2018 č.k. 8CoP 60/2014-31), ktorým bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku zamietnutý. Bude povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnutie odôvodniť v súlade s § 236 CSP tak, aby rozhodnutie, ako aj úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní, boli spätne preskúmateľné, logicky správne a presvedčivé.

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje